

CINE ESTE MAI IMPORTANT PENTRU PACIENT ECHIPAMENTUL SAU SPECIALISTUL?

Georgeta SORESCU, Constanța POPA, Roxana VRÎNCEANU

OBBCSSR COMPETIȚIA 2018

Scop

- lucrarea evidențiază importanța pentru pacient a **specialistului** din laboratorul de analize medicale care realizează/contribuie la realizarea actului medical și la stabilirea diagnosticului corect

versus

- **echipamentul** utilizat tot de către **specialist** în vederea furnizării rezultatelor corecte a analizelor medicale.

Introducere

- 70-80% dintre diagnosticile medicale și stabilirea conduitei terapeutice se realizează pe baza rezultatelor analizelor medicale furnizate pe buletinul de analiză care este un document medico-legal;
- Conform literaturii de specialitate perioada cuprinsă între anii 1831 – 1832 și până în anul 1938 este considerată ca fiind perioada în care sistemul de sănătate din România s-a format și s-a dezvoltat;
- **Specialiștii** - chimiști și medici au fost menționați de legislația sanitară din România încă din anul 1930 ca personal din cadrul laboratorului de analize medicale, **personal care era obligat să se specializeze pentru a putea lucra în laboratoarele de analize medicale** [*Legea Sanitară și de Ocrotire - promulgată prin Decret Regal, Cartea Specialiștii din Laboratoarele de Analize Medicale, C.POPA-2015*].

- Activitățile realizate în anii 1930 de către specialiștii-chimiști din laboratoarele de analize medicale menționăm:
 - pregătirea soluțiilor utilizate în analiză,
 - pregătirea în laborator a etaloanelor utilizate pentru curbele de etalonare iar pe baza valorilor obținute la măsurarea extincțiilor spectrofometrice corespunzătoare diferitelor concentrații ale etalonului;
 - se realizează pe hârtie milimetrică curba de calibrare – etalonare cu ajutorul căreia transformau valorile obținute la măsurarea probelor pacienților în valori cantitative ale concentrației fiecărui analit măsurat;
 - scrierea manuală pe buletinul de analiză a rezultatului obținut.

- ***În anul 1973 în Decretul nr. 296 privind stabilirea normelor unitare de structură pentru unitățile sanitare - este prevăzut Nomenclatorul funcțiilor pentru activitatea de ocrotire a sănătății în care alături de funcția de chimist apar și funcțiile de biolog și biochimist ca funcții care își desfășoară activitatea în laboratorul de analize medicale***

SPECIALIST - ECHIPAMENTE

- Odată cu introducerea pe scară largă a echipamentelor de măsurare semiautomate și automate în laboratorul de analize medicale (anii 2000 – 2004) specialiștii – biologi, chimiști și biochimiști nu mai realizează activitățile mai sus menționate cu atâta manualitate, analizoarele au preluat din munca manuală efectuată de către noi. În laboratorul de analize medicale s-au îmbunătățit procesele/activitățile, diminuându-se posibilele surse de eroare care ar fi putut apărea, fapt pentru care **SPECIALISTUL** în această etapă are un rol important în a utiliza, întreține, monitoriza buna funcționare a echipamentelor, precum și identifica și monitoriza posibilele interferențe.

După anul 2003 - SPECIALISTUL

- Pregătirea profesională a membrilor OBBCSSR, biochimiști, biologi și chimiști, demonstrată cu documente de către OBBCSSR, ca autoritate competentă, este de minimum 9 ani și este reglementată de Legea 460/2003 (licența plus masterat plus specializare de 4 ani), deci biochimiștii, biologii și chimiștii care aleg să lucreze în sistemul sanitar au o pregătire profesională DIFERITĂ, SPECIALĂ, față de biochimiștii, biologii și chimiștii care aleg să lucreze în alte ramuri ale economiei.

Față de biochimistii, biologii și chimiștii care aleg să lucreze în alte ramuri ale economiei, inclusiv învățământ, menționam că membrii OBBCSSR, biochimisti, biologi și chimiști au o **pregătire de minimum 9 ani conform Legii 460/2003 și un statut profesional corespunzător, atât în anul 2018 cât și în perioada anterioară anului 2018** :

- *fiecare biochimist, biolog și chimist care lucrează în sistemul sanitar, membru al OBBCSSR, este posesor al diplomei eliberate de o instituție de învățământ superior de profil biochimic, biologic sau chimic, recunoscută de lege (art.1, alin.1, L 460/2003);*
- *până în anul 2007 durata studiilor de licență a fost de 4, 5 (cu frecvență) sau 6 ani (fără frecvență);*
- *după anul 2007 durata studiilor de licență la biologie și chimie este de 3 ani;*

fiecare biochimist, biolog și chimist care lucrează în sistemul sanitar, membru al OBBCSSR, are "competența necesară pentru efectuarea analizelor de laborator" (art.1, alin.1, L 460/2003):

- *până în anul 2011, competența de a efectua analize de laborator a fost dată de diferite programe de cursuri postuniversitare organizate în instituții abilitate – ex. Fac. de Medicină;*
- *după anul 2011, competența de a efectua analize de laborator a fost dată de absolvirea unui program de master în domeniul laboratorului; legea Educației Naționale, Legea 1/2011, lit.a, alin.1, art. 154 care precizează că " programele de master profesional sunt orientate preponderant spre formarea competențelor profesionale", deci abia în anul 2011 a apărut un text de lege explicit referitor la "competență";*

- *fiecare biochimist, biolog și chimist cu grad profesional specialist și principal care lucrează în sistemul sanitar, membru al OBBCSSR, are SPECIALIZAREA de 4 ani - **art.12, Legea 460/2003 aplicată practic prin susținerea examenelor de grade profesionale organizate de MS la nivel național la fel ca și pentru medici** și la fel ca și medicii suntem confirmați în gradul specialist sau principal prin Ordin al Ministrului Sănătății. Deosebirea actuală este aceea că medicii au specializarea organizată prin rezidențiat stabilit prin OMS în timp ce **membrii OBBCSSR care au gradul de specialist au efectuat o specializare** la locul de muncă prin experiența practică de 4 ani și pregătire teoretică individual, nu într-un cadru organizat stabilit prin OMS.*
- Biochimiștii, biologii și chimiștii sunt singurele profesii din sănătate nominalizate pe site-ul MS alături de medici și farmaciști la susținerea examenelor de grade profesionale la nivel național
- *fiecare biochimist, biolog și chimist care lucrează în sistemul sanitar, membru al OBBCSSR intră în contract cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate cu un punctaj corespunzător gradului profesional deținut, membrii OBBCSSR cu grad profesional principal având un punctaj apropiat de cel al medicului specialist.*
- *fiecare biochimist, biolog și chimist care lucrează în sistemul sanitar, membru al OBBCSSR care au grade profesionale de specialist și principal dețin legal funcțiile/ocupatiile de biochimist/biolog/chimist medical specialist și principal cu un punctaj de la CNAS apropiat de cel al medicului specialist – **Norme Co-CA 2018 - 2019, Anexa 19; ISCO 08 corelat cu prevederile OMMFPS nr. 1832/08.08.2011, cat si ISCO 08 în conformitate cu prevederile OMMFPS nr. 190/14.02.2014 de modificare si completare a COR***

Echipamente

evoluția este spectaculoasă așa cum rezultă și din figurile următoare –

I. de la aparatele Spekol Analog și flamfotometru la care examinarea/măsurarea era realizată manual de către biolog, chimist sau biochimist

- la

I.

Spekol 10 analog
– spectrofotometru model 1963

Spekol 11 digital – model 1988

Stativ
Westergreen

Umplerea automată a pipetei
Westergreen

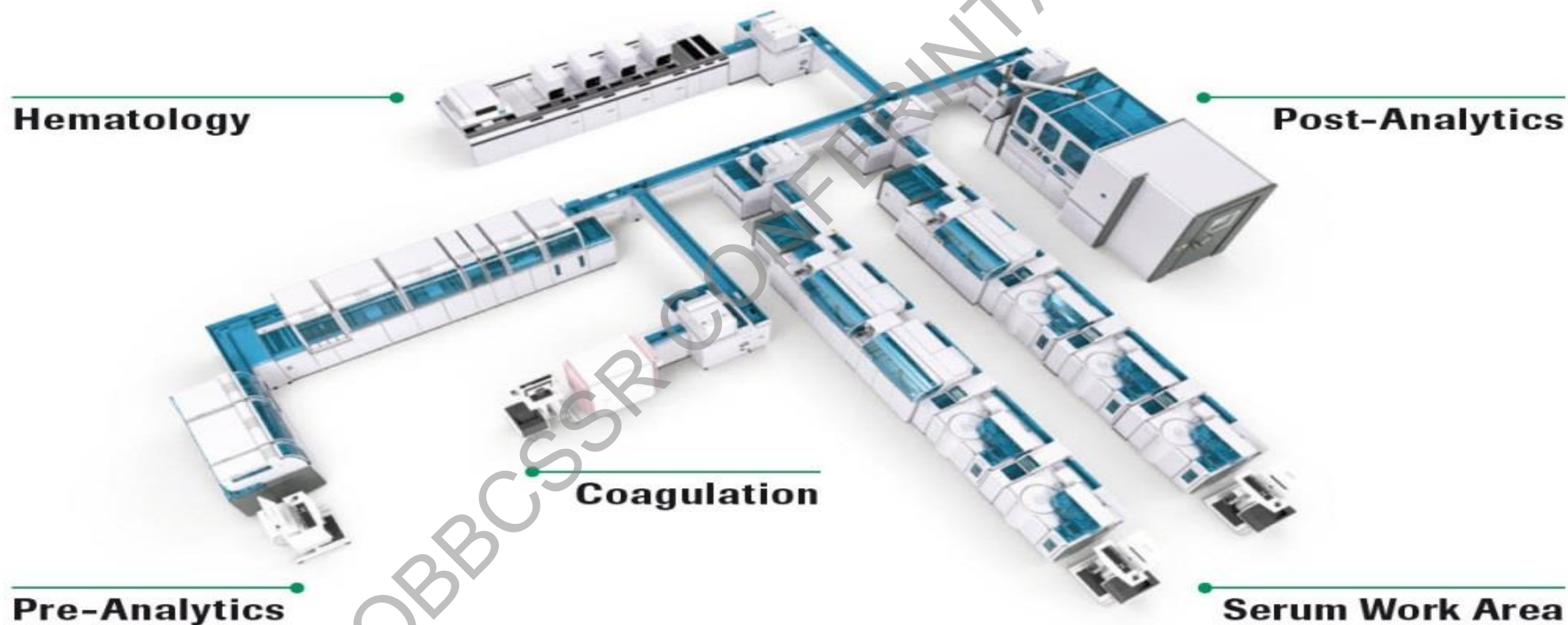
OBBCSSR CONFERINȚA 2018

II. la echipamentele actuale din ce în ce mai automatizate

II. inclusiv cele care au încorporate mai multe module (sisteme integrate) corespunzătoare mai multor compartimente ale laboratorului de analize medicale și vor acoperi toate fazele procesului de examinare - faza analitică dar și fazele pre și post analitice (examinare).

Însă analiza și decizia în ceea ce privește validarea rezultatelor analizelor medicale furnizate **PACIENTULUI** pe buletinul de analiză-document medico-legal

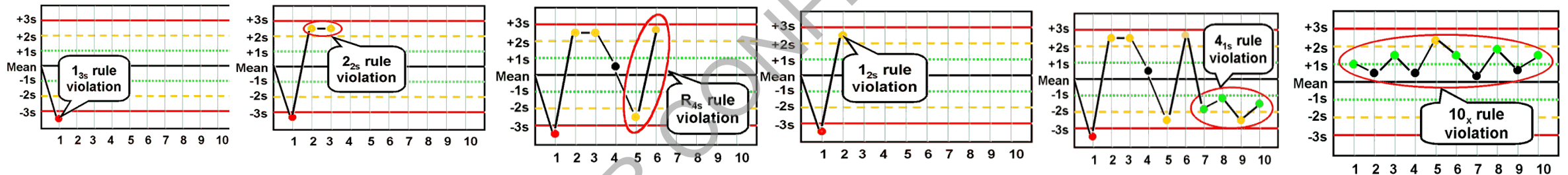

îi aparține **SPECIALISTULUI**

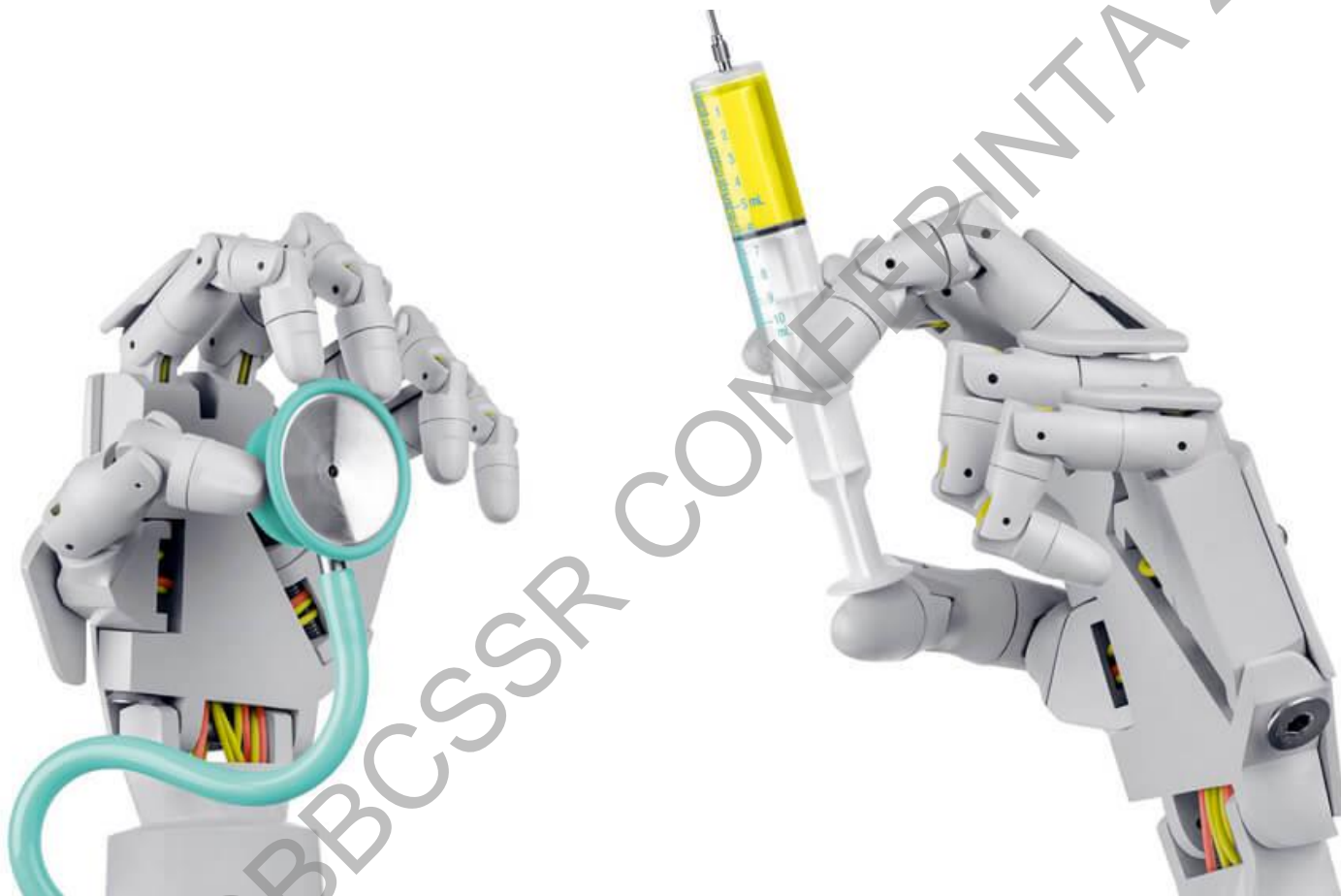
DE CE?

- Cerință în OMS 1301 din 2007 “Rezultatele controlului intern obținute se analizează de către **SPECIALISTUL** responsabil de analiza respectivă, care decide acceptarea sau rejectarea rezultatelor obținute”,

- – art. 25 – OMS 1301/2007 - șeful de laborator și specialiștii - „analizează rezultatele controlului calității după primirea fiecărui raport de evaluare a performanțelor laboratorului de analize medicale, obținut în urma participării la programele de evaluare externă a calității, **le consemnează și iau „măsuri pentru îmbunătățire”**”.

III. Roboți umanoizi - 2162

Concluzii

- Tehnologia s-a dezvoltat mult în ultimii ani și în domeniul sănătate;
- În această perioadă automatizarea este evidentă, însă ***SPECIALISTUL are un rol deosebit în furnizarea rezultatelor analizelor medicale corecte***

care să contribuie în mod real la stabilirea unui diagnostic corect, scopul esențial pentru care pacientul se adresează laboratorului medical.

*Thank
you*

OBBCSSR CONFERINȚA 2018